

Брюксел, 21 ноември 2016 г.
(OR. en)

14663/16

Междуетноститутуционално досие:
2016/0152 (COD)

MI 739
TELECOM 245
DIGIT 137
CONSOM 288
IND 250
COMPET 605
ENT 214
POSTES 20
JUSTCIV 305
PI 139
CODEC 1698

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Съвета
№ предх. док.:	9611/16 MI 396 TELECOM 104 DIGIT 60 CONSOM 130 IND 116 COMPET 339 ENT 102 POSTES 3 JUSTCIV 155 PI 64 CODEC 772 IA 31
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО — Общ подход

Приложено се изпраща на делегациите компромисният текст, който да бъде представен на Съвета по конкурентоспособност на 28 ноември 2016 г.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

¹ ОВ С [...], [...], стр. [...].

- (1) За постигането на целта да се осигури добро функциониране на вътрешния пазар като пространство без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение, наред с другото, на стоки и услуги, не е достатъчно между държавите членки да се премахнат само държавните граници. Това премахване може да бъде обезсмислено от частни субекти, които поставят препятствия, несъвместими със свободите на вътрешния пазар. Това се случва, когато действащи в една държава членка търговци блокират или ограничават достъпа до техния онлайн интерфейс, като например уебсайтове и приложения, на клиенти от други държави членки, желаещи да осъществяват трансгранични търговски сделки (практика, позната като блокиране на географски принцип). То се случва също и чрез други действия на определени търговци, включващи прилагането на различни общи условия за достъп до техните стоки и услуги за клиенти от други държави членки както онлайн, така и офлайн. Макар че понякога може да има обективни основания за такова различно третиране, в други случаи търговците отказват на потребители, желаещи да осъществяват трансгранични търговски сделки, достъп до стоки или услуги, или прилагат различни условия за тях поради чисто търговски причини.
- (2) Така определени търговци изкуствено сегментират вътрешния пазар по вътрешните граници и възпрепятстват свободното движение на стоки и услуги, като по този начин ограничават правата на клиентите и не им позволяват да се ползват от по-голям избор и оптимални условия. Тези дискриминационни практики са важен фактор, допринасящ за относително ниското равнище на трансграничните търговски сделки в Съюза, включително в сектора на електронната търговия, което пречи за оползотворяване на пълния потенциал за растеж на вътрешния пазар. Като се изяснява в кои ситуации може да има основание за такъв вид различно третиране, би следвало да се постигне яснота и правна сигурност за всички участници в трансгранични сделки и да се гарантира, че правилата за недискриминация може да бъдат прилагани ефективно и изпълнявани на целия вътрешен пазар.

- (3) Съгласно член 20 от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета² държавите членки трябва да гарантират, че установените в Съюза доставчици на услуги не третираят получателите на услуги по различен начин въз основа на тяхната националност или място на пребиваване. Тази разпоредба обаче не беше напълно ефективна в борбата срещу дискриминацията и не доведе до достатъчно намаляване на правната несигурност, по-специално поради възможността да се оправдаят разликите в третирането, които тя допуска, и съответните трудности при прилагането ѝ на практика. Освен това блокиране на географски принцип и други форми на дискриминация въз основа на националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване може да възникват също и в резултат на действия на търговци, установени в трети държави, които попадат извън приложното поле на директивата.
- (4) Следователно, за да се гарантира доброто функциониране на вътрешния пазар, са необходими целенасочените мерки, определени в настоящия регламент, в който се предвижда ясен, единен и ефективен набор от правила по определен брой въпроси.
- (5) Целта на настоящия регламент е да се предотврати дискриминацията въз основа на националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиентите, включително блокиране на географски принцип, при трансгранични търговски сделки между търговци и клиенти във връзка с продажбата на стоки и предоставянето на услуги в Съюза. С него се търси решение за справяне с пряката и непряка дискриминация, като по този начин се обхванат и неоправданите разлики в третирането въз основа на други разграничителни критерии, които водят до същия резултат както прилагането на критерии, пряко свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиентите. Такива други критерии може да се прилагат по-специално въз основа на информация за физическото местоположение на клиентите — например IP адресът, използван за достъп до онлайн интерфейс, предоставеният за доставка на стоките адрес, направеният избор на език или държавата членка, в която е издаден платежният инструмент на клиента.

² Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

(5a) Правата и задълженията, предвидени в настоящия регламент, не следва да се прилагат по отношение на ситуации, които са чисто вътрешни за дадена държава членка, т.е. когато всички имащи отношение елементи на сделката са ограничени в рамките на една-единствена държава членка, по-специално националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента или търговеца, мястото на изпълнение, използваните при сделката или предложението платежни средства, както и използването на онлайн интерфейс.

- (6) Като се има предвид, че някои регулаторни и административни пречки за търговците в Съюза в определени сектори на услугите бяха премахнати в резултат на прилагането на Директива 2006/123/ЕО по отношение на материалния предмет, следва да се гарантира съответствие между настоящия регламент и Директива 2006/123/ЕО. Поради това разпоредбите на настоящия регламент следва да се прилагат, наред с другото, за доставяни по електронен път услуги, които не са аудио-визуални, [...] при условието обаче за специалното изключение, предвидено в член 4, и последваща оценка на въпросното изключение, както е предвидено в член 9. Аудио-визуални услуги, включващи услуги, чиято [...] **основна цел** е предоставянето на достъп до излъчване на спортни събития и които се предоставят въз основа на изключителни териториални лицензи, са изключени от обхвата на настоящия регламент. Следва да се изключи и достъпът до финансови услуги на дребно, включително платежни услуги, независимо от разпоредбите на настоящия регламент по отношение на недискриминацията при плащанията.

- (7) Дискриминация може да възникне също и във връзка с услуги в областта на транспорта, по-специално по отношение на продажбата на билети за превоз на пътници. В тази връзка обаче в Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета³, Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁴ и Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁵ вече се съдържат общи забрани за дискриминация, обхващащи всички дискриминационни практики, справянето с които се преследва с настоящия регламент. Освен това се предвижда, че за тази цел в близко бъдеще ще бъде изменен Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁶. Поради това и с оглед да се гарантира съответствие с приложното поле на Директива 2006/123/ЕО, услугите в областта на транспорта следва да останат извън обхвата на настоящия регламент.

(7а) Настоящият регламент следва да обхваща и продажбата на пакети от услуги, т.е. продажбата на комбинация от две или повече различни услуги или комбинация от продажбата на стоки и предоставянето на услуга или услуги. Когато пакетът включва също една или повече услуги, които поотделно попадат извън приложното поле на настоящия регламент, за целите на определянето дали този пакет в своята цялост попада в приложното поле на настоящия регламент, това следва да се определи на базата на основната цел на пакета. При все това, ако търговците не разполагат със законното право да предоставят част от пакета извън определена територия, те не следва да са задължени да предоставят такъв пакет в неговата цялост през граница в държавата членка на клиента, ако би било необходимо да сключват нови договори или да изменят съществуващите си договори с трети страни. В същото време тези части от пакета, които могат да бъдат предоставени през граница в държавата членка на клиента без допълнителни разходи за търговците, следва да се предоставят.

³ Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3).

⁴ Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешен воден път, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 1).

⁵ Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 1).

⁶ Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 14).

- (8) Настоящият регламент следва да не засяга приложимите правила в областта на данъчното облагане, като се има предвид че Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предоставя конкретно основание за действия на равнището на Съюза по отношение на данъчните въпроси.
- (9) Съгласно Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁷ изборът на приложимо право при договори между потребител и професионалист, упражняващ търговската или професионалната си дейност в държавата, в която е обичайното местопребиваване на потребителя, или насочващ по какъвто и да е начин дейността си към тази държава или няколко държави, сред които е и тази държава, не може да води до лишаване на потребителя от защитата, предоставена му от разпоредби, от които не е възможна дерогация чрез споразумение по силата на правото на държавата, в която е обичайното местопребиваване на потребителя. Съгласно Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁸ по въпроси, свързани с договор между потребител и професионалист, който извършва търговски или професионални дейности в държавата членка, където потребителят има местоживееене, или който по какъвто и да е начин насочва тези дейности към тази държава членка или към няколко държави, включително тази държава членка, потребителят може да предяви иск срещу другата страна в съдилищата на държавата членка, в която има местоживееене, и искове срещу потребителя може да бъдат предявявани само в тези съдилища.

⁷ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

⁸ Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

(10) Настоящият регламент [...] **не следва да засяга** актове на правото на Съюза, отнасящи се до съдебното сътрудничество по граждански дела, и по-специално разпоредбите относно приложимото право по договорни задължения и относно **съдебната** компетентност, определени в Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁹ и Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰ [...]. По-специално, само от факта, че даден търговец [...] **спазва** разпоредбите на настоящия регламент, не следва да се заключава, че той насочва дейностите си към държавата членка на потребителя [...] **по смисъла на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 593/2008 и член 17, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1215/2012.** **Следователно фактът, че търговецът не блокира или не ограничава достъпа до своя онлайн интерфейс за клиенти от друга държава членка или не прилага различни общи условия за достъп в случаите, предвидени в настоящия регламент, или не прилага различни условия за платежните операции в рамките на набора от платежни средства, които приема, не следва сам по себе си да се счита като насочване на дейностите на търговеца към държавата членка на потребителя за целите на определянето на приложимото право и юрисдикция.**

⁹ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

¹⁰ Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

- (11) Дискриминационните практики, справянето с които се преследва с настоящия регламент, обикновено се осъществяват чрез общи условия и друга информация, определени или прилагани от съответния търговец или от негово име като предварително условие за получаване на достъп до въпросните стоки или услуги, и които обикновено са предоставени на широката общественост. Такива общи условия за достъп включват, наред с другото, цените, условията за плащане и условията на доставка. Те може да са предоставени на широката общественост от търговеца или от негово име чрез различни средства като информация, публикувана в реклами, на уебсайтове или в документите за предварителния договор или за договора. Тези условия се прилагат при липсата на индивидуално договорено споразумение за противното, сключено пряко между търговеца и клиента. За целите на настоящия регламент индивидуално договорените условия между търговеца и клиентите не следва да се считат за общи условия за достъп.
- (12) **Когато купуват стоки или услуги като крайни ползватели съгласно общите условия за достъп, потребителите и предприятията, по-конкретно микропредприятията и малките и средните предприятия, често са в сходно положение. Следователно** както потребителите, така и предприятията следва да бъдат [...] **защитени** [...] **от** дискриминация по причини, свързани с тяхната националност, място на пребиваване или място на установяване, когато действат като клиенти по смисъла на настоящия регламент. Защитата обаче не следва да включва клиенти, които купуват стока или услуга с цел **последваща** препродажба, **преобразуване, преработка или отдаване под наем**, защото това би засегнало широко използвани схеми за дистрибуция между предприятията в контекста на отношенията между тях, **често договаряни двустранно и пряко свързани с търговските стратегии нагоре и надолу по веригата**, като например избирателна и ексклузивна дистрибуция, което обикновено позволява на производителите да избират търговците си на дребно при спазване на правилата за конкуренция.

- (13) Последиците за клиентите и за вътрешния пазар от дискриминационното третиране във връзка с търговски сделки, свързани с продажбата на стоки или предоставянето на услуги в рамките на Съюза, са еднакви, независимо дали търговецът е установен в държава членка или в трета държава. Поради това и с оглед да се гарантира, че за конкуриращите се търговци има еднакви изисквания в това отношение, определените в настоящия регламент мерки следва да се прилагат еднакво към всички търговци, извършващи дейност в Съюза.
- (14) За увеличаване на възможността на клиентите за достъп до информация, свързана с продажбата на стоки и предоставянето на услуги на вътрешния пазар, както и за повишаване на прозрачността, включително по отношение на цените, търговците не следва да възпрепятстват — чрез използване на технологични мерки или по друг начин — клиентите да имат пълен и равен достъп до онлайн интерфейс въз основа на тяхната националност, място на пребиваване или място на установяване. Такива технологични мерки може да включват по-специално всякакви технологии, използвани за определяне на физическото местоположение на клиента, включително проследяването му с помощта на IP адрес или [...] координати, получени чрез глобалната навигационна спътникова система [...]. Тази забрана за дискриминация по отношение на достъпа до онлайн интерфейс не следва обаче да се разбира като създаване на задължение за търговеца да участва в търговски сделки с клиентите.
- (15) Някои търговци използват различни версии на онлайн интерфейса си, насочени към клиенти от различни държави членки. Макар че това следва да остане възможно, пренасочването на клиент от една версия на онлайн интерфейса към друга без неговото изрично съгласие следва да бъде забранено. **Търговците не следва да са задължени да изискват изричното съгласие на клиента всеки път, когато един и същ клиент посещава един и същ онлайн интерфейс. След като бъде получено изричното съгласие на клиента, то следва да се счита за валидно при всички последващи посещения на същия клиент в същия онлайн интерфейс.** Всички версии на онлайн интерфейса следва да остават лесно достъпни за клиента по всяко време.

- (16) В определени случаи блокирането, ограничаването на достъпа или пренасочването без съгласието на клиента към алтернативна версия на даден онлайн интерфейс по причини, свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента, може да е необходимо, за да се гарантира спазване на **специфично** правно изискване съгласно правото на Съюза или закони на държавите членки в съответствие с правото на Съюза, **на които търговецът е подчинен поради това, че извършва дейност в съответната държава членка**. Такива закони може да ограничават достъпа на клиентите до определени стоки или услуги, например чрез забрана за показване на специфично съдържание в определени държави членки. Търговците не следва да бъдат възпрепятствани да спазват такива изисквания и следователно да могат да блокират, ограничават достъпа или пренасочват определени клиенти или клиенти в определени територии към онлайн интерфейс, доколкото това е необходимо по тази причина. **Освен това прилагането на настоящия регламент не следва да възпрепятства държавите членки да прилагат основните си правила и принципи, свързани със свободата на пресата и свободата на изразяване**.
- (17) При няколко конкретни ситуации всички разлики в третирането на клиентите чрез прилагане на общи условия за достъп, включително категоричен отказ за продажба на стоки или предоставяне на услуги, по причини, свързани с националността, местоживеенето или мястото на установяване на клиентите, не могат да имат обективно оправдание. В тези ситуации всяка подобна дискриминация следва да бъде забранена, така че клиентите да имат право — при посочените в настоящия регламент конкретни условия — да участват в търговски сделки при същите условия, както местен клиент, и да имат пълен и равен достъп до всяка от различните предлагани стоки или услуги независимо от своята националност, място на пребиваване или място на установяване. Поради това, когато е необходимо, търговците следва да вземат мерки за гарантиране спазването на посочената забрана за дискриминация, ако в противен случай съответните клиенти биха били възпрепятствани да получат пълен и равен достъп. [...]

(18) Първата от тези ситуации е, когато търговецът продава стоки и **стоките се доставят в държава членка, в която търговецът предлага доставка съгласно общите си условия за достъп, или се получават на място, договорено между търговеца и клиента, в държава членка, в която търговецът предлага такъв вариант съгласно общите си условия за достъп** [...]. При тази ситуация клиентът

следва да може да купува стоките при абсолютно същите условия, включително цена и свързани с доставката на стоките условия, както подобни клиенти, пребиваващи в държавата членка, **в която стоките се доставят или получават** [...]. Това може да означава, че чуждестранен клиент ще трябва да вземе стоката в тази държава членка или в друга държава членка, до която търговецът прави доставки. При тази ситуация не е необходимо да се прави регистрация за данък добавена стойност (ДДС) в държавата членка на клиента, нито да се урежда трансграничната доставка на стоките.

- (19) Втората ситуация е, когато търговецът предоставя доставяни по електронен път услуги, различни от услуги, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти [...] **или** на възможност за ползването им, като например компютърни услуги „в облак“, услуги по съхраняване на данни, хостинг на уебсайтове и предоставяне на електронни защитни стени, **или продажбата на защитени с авторско право произведения и други защитени обекти в нематериална форма, като например електронни книги или музика онлайн**. В този случай не се изисква физическа доставка, тъй като услугите се доставят по електронен път. Търговецът може да декларира и плаща ДДС по опростена процедура в съответствие с правилата относно режима за съкратено обслужване на едно гише, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета¹¹.

¹¹ Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 от 15 март 2011 г. за установяване на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 77, 23.3.2011 г., стр. 1).

- (20) И накрая, в ситуацията, при която търговецът предоставя услуги и тези услуги се получават от клиента във [...] **физическо** местоположение, **например помещенията на търговеца или друго специфично местоположение, където търговецът предоставя услугите си** [...] **в рамките на територията на държава членка, където търговецът извършва дейност, прилагането на различни общи условия за достъп по причини, свързани с националността или мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента, също не следва да бъде оправдано**. Тези ситуации се отнасят [...] до предоставянето на услуги, **различни от доставяните по електронен път услуги**, като настаняване в хотели, участие в спортни събития, отдаване на автомобили под наем и продажба на билети за музикални фестивали или увеселителни паркове. При тези ситуации търговецът не трябва да прави регистрация за ДДС в друга държава членка, нито да урежда трансгранична доставка на стоки.
- (21) При всички тези ситуации, по силата на разпоредбите на приложимото право относно договорните задължения и относно компетентността, определени в регламенти (ЕО) № 593/2008 и (ЕС) № 1215/2012, когато даден търговец не осъществява дейностите си в държавата членка на потребителя или не насочва дейностите си там, или когато клиентът не е потребител, спазването на настоящия регламент не предполага никакви допълнителни разходи за търговеца, свързани с компетентност или разлики в приложимото право. Когато за разлика от това даден търговец осъществява дейностите си в държавата членка на потребителя или насочва дейностите си там, търговецът е изразил намерението си да установи търговски отношения с потребители от тази държава членка и следователно е бил в състояние да вземе под внимание всички такива разходи.

(21a) Забраната да се дискриминират клиенти, която се прилага в посочените по-горе ситуации съгласно настоящия регламент, не следва да се разбира като възпрепятстване на търговците да предлагат стоки или услуги в различни държави членки или на някои групи клиенти с целенасочени предложения и различни условия, включително чрез създаването на специфичен за всяка държава интерфейс, доколкото търговците третират клиентите си по недискриминационен начин, независимо от тяхната националност, място на пребиваване или място на установяване, когато клиент желае да се възползва от такива оферти и условия. Тази забрана също така не следва да се разбира като възпрепятстване на свободата на търговците да предлагат по недискриминационен начин различни условия, включително различни цени, на различни места на продажба като магазини и уебсайтове, или да предлагат специфични оферти само на специфична територия в дадена държава членка.

(21б) Освен това, тази забрана не следва да се разбира като засягаща прилагането на териториални или друг вид ограничения по отношение на съдействието на потребителите след продажбата или следпродажбеното обслужване, предлагани от търговеца на клиента. Също така не следва да се разбира, че забраната води до задължение за покриване на допълнителни разходи за пощенски услуги и транспорт отвъд договорно определеното място на доставка, където клиентът е взел стоката, когато съгласно Директива 1999/44/ЕО търговецът трябва да предостави безплатно ремонт или замяна на дефектна стока или когато търговецът трябва да поеме разходите за връщането на такава стока, след като клиент е упражнил правото си на отказ съгласно Директива 2011/83/ЕС. Поради това не следва да се разбира, че с настоящия регламент се предвижда задължение за трансгранична доставка на стоки в друга държава членка, където търговецът иначе не би предлагал възможността за такава доставка до клиентите си, нито задължение за обратно приемане на стоките в друга държава членка или за понасяне на допълнителни разходи в това отношение, ако при други обстоятелства търговецът не би имал това задължение.

- (22) Търговци, попадащи в обхвата на специалния режим, предвиден в дял XII, глава 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета, не са длъжни да плащат ДДС **в държавата членка, в която са установени**. За тези търговци забраната да прилагат при предоставянето на услуги, доставяни по електронен път, различни общи условия за достъп по причини, свързани с националност, място на пребиваване или място на установяване на потребителя, ще предполага изискване за регистрация, за да се начисли ДДС на други държави членки, и може да доведе до допълнителни разходи, които биха представлявали непропорционална тежест с оглед на мащаба и характеристиките на съответните търговци. Поради това тези търговци следва да бъдат освободени от посочената забрана, докато е приложим такъв режим.
- (23) Във всички тези случаи търговците могат в някои случаи да бъдат възпрепятствани да продават стоки или да предоставят услуги на определени клиенти или на клиенти на определени територии поради причини, свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента, като следствие от конкретна забрана или изискване, предвидена(о) в правото на Съюза или в закони на държавите членки в съответствие с правото на Съюза. Съгласно закони на държавите членки може също да се изисква, в съответствие с правото на Съюза, търговците да спазват определени правила относно ценообразуването на книги. Търговците не следва да бъдат възпрепятствани да спазват такива закони, доколкото това е необходимо.

(24) Съгласно правото на Съюза търговците по принцип са свободни да решават кои платежни средства желаят да приемат [...]. **В съответствие с правилата на Регламент (ЕС) 2015/751 и Директива (ЕС) 2015/2366, търговците на дребно, които приемат платежен инструмент, свързан с карти, на дадена марка или категория, нямат задължението да приемат платежни инструменти, свързани с карти от същата категория, но на различна марка. По подобен начин търговци на дребно, които приемат дебитна карта на дадена марка, нямат задължение да приемат кредитна карта на тази марка, или — когато приемат потребителски кредитни карти на дадена марка, да приемат и търговски кредитни карти на същата марка. Също така търговец, който приема кредитни преводи или директни дебити, няма задължение да приема плащането, ако това налага сключването на нов или изменен договор с доставчик на платежни услуги.** Все пак, след като веднъж е направен този избор, [...] няма причини търговците да дискриминират клиентите в Съюза, като отказват определени търговски сделки или като по друг начин прилагат определени различни условия за плащане във връзка с тези сделки по причини, свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента. В този конкретен контекст, такова неоправдано различно третиране по причини, свързани с мястото на платежната сметка, мястото на установяване на доставчика на платежната услуга или мястото на издаване на платежния инструмент в рамките на Съюза, също следва да бъде изрично забранено. Допълнително следва да се припомни, че с Регламент (ЕС) № 260/2012 вече е забранено на всички получатели на плащания, включително търговци, да изискват банковите сметки да бъдат в определена държава членка, за да бъде прието плащане в евро. **Търговецът следва да може да изисква такси за използването на платежен инструмент. Това право обаче подлежи на ограниченията, въведени с член 62, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/2366.**

(25) С Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета¹² се въведоха стриктни изисквания за сигурност при иницириането и обработката на електронни плащания, което намалява риска от измами за всички нови и по-традиционни платежни средства, по-специално плащанията онлайн. Доставчиците на платежни услуги са задължени да прилагат така нареченото задълбочено установяване на идентичността на клиента — процес на установяване на идентичността, с който се потвърждава самоличността на ползвателя на платежната услуга или на платежната операция. За операции от разстояние, като плащания онлайн, изискванията за сигурност са още по-строги, като се изисква динамична връзка към сметката за операцията и сметката на получателя на плащането, за да се защити допълнително ползвателя чрез свеждане до минимум на рисковете в случай на грешка или атаки с цел измама. В резултат на тези разпоредби, рискът от измами при плащане при вътрешни и трансгранични покупки вече е на еднакво равнище и не следва да се използва като аргумент за отказ или за дискриминиране на каквито и да били търговски сделки в рамките на Съюза. **Въпреки това в ситуации, при които търговецът не разполага с други налични средства за намаляване на риска от неизпълнение от страна на клиентите, включително по-конкретно трудности, свързани с оценяването на кредитоспособността на клиента, търговците следва да имат възможността да откажат предаването на стоките или изпълнението на услугата до получаването на потвърждение, че платежната операция е надлежно иницириана. Различно третиране обаче може да се базира само на обективни и добре обосновани причини.**

¹² Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35—127).

- (26) Настоящият регламент не следва да засяга прилагането на правилата за конкуренцията, и по-специално членове 101 и 102 от ДФЕС. Споразумения, налагащи на търговците задължения да не участват в пасивни продажби по смисъла на Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията^[1] с определени клиенти или с клиенти в определени територии, по принцип се считат за ограничаващи конкуренцията и обикновено не може да бъдат изключени от забраната, определена в член 101, параграф 1 от ДФЕС. **В изключителни случаи обаче тези споразумения могат да се разглеждат в съответствие с член 101. В тези добре обосновани случаи търговците не са в нарушение на настоящия регламент, когато не участват в пасивни продажби. Прилагането на настоящия регламент следва да не засяга тези споразумения.** [...]
- Настоящият регламент, и по-специално разпоредбите в него относно достъпа до стоки или услуги, следва да не засягат и споразумения, ограничаващи активни продажби по смисъла на Регламент (ЕС) № 330/2010.**
- (27) Държавите членки следва да определят един или няколко органа, отговарящи за предприемането на ефективни действия за [...] гарантиране на спазването на разпоредбите на настоящия регламент. **Тези органи, които биха могли да включват съдилища или административни органи, следва да разполагат с необходимите правомощия да наложат на търговеца да се съобрази с изискванията по настоящия регламент.** Държавите членки следва също така да гарантират, че по отношение на търговците могат да [...] **се вземат** ефективни, пропорционални и възпиращи [...] **мерки** при всяко нарушаване на настоящия регламент.

^[1] Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20 април 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики (ОВ L 102, 23.4.2010 г., стр. 1).

- (28) Потребителите следва да получават съдействие от отговорните органи за улеснено разрешаване на конфликти с търговци, възникнали от прилагането на настоящия регламент[...].
- (29) Настоящият регламент следва редовно да бъде оценяван с оглед да се предложат изменения при необходимост. В първата оценка следва да се обърне особено внимание на възможното разширяване на обхвата на забраната по член 4, параграф 1, буква б), така че да включва и услуги, доставяни по електронен път, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до [...] **или** използването на защитени с авторско право произведения или други защитени обекти, **или продажбата на защитени с авторско право произведения и други защитени обекти в нематериална форма**, при условие че търговецът разполага с необходимите права за съответните територии.
- (30) С оглед да се улесни ефективното прилагане на определените в настоящия регламент правила, по отношение на тях следва да бъдат на разположение и механизмите за гарантиране на трансгранично сътрудничество между компетентните органи, предвидени в Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета¹³. Тъй като обаче Регламент (ЕО) № 2006/2004 се прилага само по отношение на законите, защитаващи интересите на потребителите, тези мерки следва да бъдат на разположение единствено когато клиентът е потребител. За тази цел Регламент (ЕО) № 2006/2004 следва да бъде съответно изменен.
- (31) С оглед да се даде възможност за завеждане на иски за преустановяване на нарушения с цел защита на колективните интереси на потребителите по отношение на действия, които са в противоречие с настоящия регламент, както е предвидено съгласно Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁴, тази директива също следва да бъде изменена, така че в приложение I към нея да бъде включено позоваване на настоящия регламент.

¹³ Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (Регламент за сътрудничеството в областта на защита на потребителите) (ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1).

¹⁴ Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на клиентите (ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 30).

- (32) Търговците, публичните органи и другите заинтересовани страни следва да разполагат с достатъчно време за адаптиране към разпоредбите на настоящия регламент и за осигуряване на спазването му. С оглед на особеностите на доставяните по електронен път услуги, различни от услугите, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти и на възможност за ползването им, уместно е забраната по член 4, параграф 1, буква б) да се прилага към предоставянето на тези услуги само от по-късна дата.
- (33) За постигане на целта за ефективно справяне с пряката и непряката дискриминация въз основа на националността, местожителството или мястото на установяване на клиентите, е подходящо да се приеме регламент, който е пряко приложим във всички държави членки. Това е необходимо, за да се гарантира единното прилагане на правилата за недискриминация в целия Съюз и тяхното едновременно влизане в сила. Само един регламент гарантира необходимата степен на яснота, единство и правна сигурност, за да се даде възможност на клиентите да се възползват изцяло от тези правила.
- (34) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно предотвратяването при търговски сделки с търговци в рамките на Съюза на пряка и непряка дискриминация въз основа на националността, местожителството или мястото на установяване на клиентите, включително блокиране на географски принцип, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки поради трансграничния характер на проблема и недостатъчната яснота на действащата правна рамка, но за сметка на това — поради своя мащаб и потенциално въздействие върху търговията на вътрешния пазар — може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, както е определено в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

- (35) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз. Настоящият регламент е насочен по-специално да гарантира пълно спазване на членове 16 и 17 от нея,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Цел и приложно поле

1. Настоящият регламент **има за цел** [...] да допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар чрез предотвратяване на **необоснована** дискриминация, основана пряко или непряко на националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиентите, **и чрез определяне на ситуации, при които различното третиране не може да бъде оправдано по силата на член 20, параграф 2 от Директива 2006/123/ЕО.**
2. Настоящият регламент [...] **не се прилага** за [...] **чисто вътрешни** ситуации, **при които всички имащи отношение елементи на сделката са ограничени в рамките на една-единствена държава членка.**

[...]

[...]

[...]

3. Настоящият регламент не се прилага за дейностите, посочени в член 2, параграф 2 от Директива 2006/123/ЕО.

4. Настоящият регламент не засяга приложимите правила в областта на данъчното облагане.

4а. Настоящият регламент не засяга приложимите правила в областта на авторското право и сродните му права, а именно правилата, предвидени в Директива 2001/29/ЕО.

5. Настоящият регламент [...] **не засяга** правото на Съюза относно съдебното сътрудничество по граждански дела. Спазването на настоящия регламент не се тълкува в смисъл, че даден търговец насочва дейностите си към държавата членка, където е обичайното местопребиваване или местоживеене на потребителя по смисъла на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 593/2008 и член 17, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1215/2012. **По-конкретно, когато даден търговец, който действа в съответствие с членове 3, 4 и 5, не блокира или ограничава достъпа на потребителите до своя онлайн интерфейс, не пренасочва клиентите към версия на своя онлайн интерфейс, която е различна от онлайн интерфейса, до който клиентът е искал да получи достъп първоначално, независимо от националността или мястото на пребиваване или мястото на установяване, не прилага различни общи условия на достъп, когато продава стоки или предоставя услуги в ситуациите, посочени в настоящия регламент, или когато търговецът приема платежни инструменти, издадени в друга държава членка, по недискриминационен начин, за този търговец не се смята, единствено на тези основания, че насочва дейностите си към държавата членка, където е обичайното местопребиваване или местоживеене на потребителя.**

6. [...] Член 20, параграф 2 от Директива 2006/123/ЕО [...] **продължава да се прилага, освен ако настоящият регламент не установи специфични задължения за търговците.**

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилага определението [...] **на понятието „услуги, предоставяни по електронен път“**, предвидено в член 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011, **определенията на понятията „обменна такса“, „платежен инструмент, свързан с карта“, „платежна марка“, посочени в** член 2, параграфи 10, 20 и 30 от Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета, и **определенията на понятията „платежна операция“, „платец“, „доставчик на платежни услуги“, „платежна сметка“, „платежен инструмент“, „директен дебит“, „кредитен превод“ и „задълбочено установяване на идентичността на клиента“, посочени в** член 4, параграфи 5, 8, 11, 12, 14, 23, 24 и 30 от Директива (ЕС) 2015/2366.

За целите на настоящия регламент се прилагат и следните определения:

- б) „потребител“ означава всяко физическо лице, което извършва дейност, различна от неговата търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия;
- в) „клиент“ означава потребител или предприятие, който или което е гражданин на държава членка или има място на пребиваване или място на установяване в държава членка, и възнамерява да купува или купува стока или услуга в рамките на Съюза [...] **само за крайно потребление;**

- г) „общи условия за достъп“ означава всички условия и друга информация, включително **нетни** продажни цени, с които се урежда достъпът на клиентите до стоки или услуги, предлагани за продажба от търговеца, които са определени, прилагани и предоставени на разположение на широката общественост от търговеца или от негово име и които се прилагат при отсъствие на индивидуално договорено споразумение между търговеца и клиента;
- д) „стоки“ означава всички движими материални вещи с изключение на вещите, продавани при принудително изпълнение или чрез други мерки от оправомощен от закона орган; [...]
- е) „онлайн интерфейс“ означава всякакъв софтуер, включително уебсайт **или част от уебсайт** и приложения, използван от търговец или от негово име и служещ за предоставяне на достъп на клиентите до стоки или услуги на търговеца с цел извършване на търговска сделка с тези стоки или услуги;
- ж) „услуга“ означава всяка стопанска дейност, извършвана от самостоятелно заето лице обикновено срещу възнаграждение, както е посочено в член 57 от Договора;
- з) „търговец“ означава всяко физическо или юридическо лице, което независимо дали собствеността е публична или частна, действа, включително чрез всяко друго лице, действащо от негово име или за негова сметка, за цели във връзка с неговата търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия.

Достъп до онлайн интерфейс

1. Търговците не блокират или ограничават — чрез използване на технологични мерки или по друг начин — достъпа на клиентите до своя онлайн интерфейс по причини, свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента.
2. Търговците не пренасочват клиентите по причини, свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента, към версия на своя онлайн интерфейс, която е различна от онлайн интерфейса, **до** който клиентът е искал да получи достъп първоначално, въз основа на неговото оформление, използван език или други характеристики, които го правят специфичен за клиенти с определена националност, място на пребиваване или място на установяване, освен ако клиентът [...] **не е дал** изричното си съгласие за пренасочването [...].

В случай на такова пренасочване с изричното съгласие на клиента, [...] версията на онлайн интерфейса, **до който клиентът първоначално е искал да получи достъп**, остава лесно достъпна за този клиент.

3. Определените в параграфи 1 и 2 забрани не се прилагат, когато блокирането **или** ограничаването на достъпа на **клиентите до онлайн интерфейса на търговеца** или пренасочването е необходимо [...] за гарантиране на спазването на правно изискване съгласно правото на Съюза или по закони на държавите членки в съответствие с правото на Съюза, **на което се подчиняват дейностите на търговеца**.

4. Когато търговецът блокира или ограничава достъпа на клиентите до онлайн интерфейс или пренасочва клиенти към различна версия на онлайн интерфейса в съответствие с параграф [...] **3**, търговецът дава ясно [...] **обяснение на клиентите** за това. Това [...] **обяснение** се дава на езика на онлайн интерфейса, до който клиентът е искал да получи достъп **първоначално**.

Член 4

Достъп до стоки или услуги

1. Търговците не прилагат различни общи условия за достъп до техните стоки или услуги по причини, свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента, при [...] ситуации, **в които клиентът се стреми да:**
- а) [...] **купи** стоки **от търговец** и тези стоки [...] **до място в** държава членка, в която търговецът **предлага доставка в общите си условия за достъп,** или [...] **се получават на място, договорено между търговеца и клиента в държава членка, в която търговецът предлага такъв вариант съгласно общите си условия за достъп;**
- б) [...] **получи** доставяни по електронен път услуги **от търговец**, различни от услуги, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до [...] **или** използването на защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти, **или продажбата на защитени с авторско право произведения или защитени обекти в нематериална форма;**

- в) [...] получи услуги, различни от доставяните по електронен път услуги, [...] от търговец [...] на физическо местоположение в рамките на територията на държава членка, в която търговецът извършва дейност [...].

1а. Определената в параграф 1 забрана не възпрепятства търговците да предлагат общи условия за достъп, включително продажни цени, които се различават между държавите членки или в рамките на дадена държава членка, и които се предлагат на клиенти в рамките на специфична територия или на специфична група клиенти.

2. Забраната, определена в параграф 1, буква б), не се прилага по отношение на търговците, които са освободени от ДДС въз основа на разпоредбите на глава 1 от дял XII от Директива 2006/112/ЕО.
3. Определената в параграф 1 забрана не се прилага, доколкото конкретна разпоредба, предвидена в правото на Съюза или в закони на държавите членки в съответствие с правото на Съюза, възпрепятства търговеца да продава стоки или да предоставя услуги на определени клиенти или на клиенти в определени територии.

По отношение на продажбите на книги, определената в параграф 1 забрана не възпрепятства търговците да прилагат различни цени за клиенти в определени територии, доколкото те са задължени да правят това съгласно законите на държавите членки в съответствие с правото на Съюза.

Недискриминация по причини, свързани с плащане

1. **В рамките на набора от платежни средства, а именно кредитни преводи, директни дебити или платежен инструмент, свързан с карта, на специфична платежна марка или категория, които търговците приемат, те** не прилагат различни условия по причини, свързани с националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиента, мястото на платежната сметка, мястото на установяване на доставчика на платежната услуга или мястото на издаване на платежния инструмент в рамките на Съюза, [...] **за** платежни [...] **операции, когато:**

[...]

- б) [...] **идентичността на платеца или валидността на използването на платежния инструмент може да се провери със** задълбочено установяване на идентичността на клиента [...] съгласно Директива (ЕС) 2015/2366; както и
- в) платежните **операции** [...] са във валута, която [...] **търговецът** приема.

- 1а. Когато това е обосновано по обективни причини, определената в параграф 1 забрана не възпрепятства правото на търговеца да откаже предаването на стоките или предоставянето на услугата докато не получи потвърждение, че платежната операция е надлежно инициирана.**

2. Определената в параграф 1 забрана не възпрепятства възможността търговците да изискват такси за използването на платежен инструмент, свързан с карта, обменните такси за който не се регулират по глава II от Регламент (ЕС) № 2015/751, както и за онези платежни услуги, за които не се прилага Регламент (ЕС) № 260/2012, **освен ако забраната или ограничението на правото да изискват такси за използването на платежни инструменти съгласно член 62, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/2366 не е било въведено в правото на държавата членка, на което е подчинена дейността на търговеца**. Тези такси не трябва да превишават направените от търговеца **преки** разходи за използването на платежния инструмент.

Член 6

Споразумения за пасивни продажби

1. **Разпоредбите на** споразумения, налагащи на търговците **задължения** по отношение на пасивните продажби, **по смисъла на Регламент (ЕС) № 330/2010, които не са в съответствие с член 101 от ДФЕС и с Регламент (ЕС) № 330/2010**, да действат в нарушение на настоящия регламент, се считат за [...] **нищожни и** недействителни.
2. **Забраните, установени в членове 3, 4 и 5 от настоящия регламент, не се прилагат в ситуации, при които търговците са обвързани със споразумение, което ги задължава да ограничават пасивните си продажби, и тези ограничения са в съответствие с член 101 от ДФЕС и с Регламент (ЕС) № 330/2010.**

Член 7

Прилагане [...]

1. Всяка държава членка определя орган или органи, отговарящи за **адекватното и ефективно** прилагане на настоящия регламент. [...]
2. Държавите членки установяват система от [...] **мерки**, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, и вземат всички необходими мерки за гарантиране на тяхното прилагане. Предвидените [...] **мерки** са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 8

Съдействие за потребителите

[...] Всяка държава членка [...] **определя орган или органи, отговарящи** за оказването на практическо съдействие на потребителите в случай на спор между потребител и търговец, възникнал от прилагането на настоящия регламент. [...]

[...]

Член 9

Клауза за преглед

1. До [дата: [...]] **четири** години след влизането в сила на настоящия регламент] и след това на всеки пет години Комисията докладва на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно оценката на настоящия регламент. Докладът се придружава при необходимост от предложение за изменение на настоящия регламент с оглед на правното, техническото и икономическото развитие.
2. Първата оценка, посочена в параграф 1, се извършва по-специално с оглед на това дали забраната по член 4, параграф 1, буква б), следва да се прилага и за услуги, доставяни по електронен път, чиято основна характеристика е предоставянето на достъп до защитени с авторско право произведения или до други защитени обекти, **или продажбата на защитени с авторско право произведения или защитени обекти в нематериална форма**, и на възможност за ползването им, при условие че търговецът разполага с необходимите права за съответните територии.

Член 10

Изменения на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО

1. В приложението към Регламент (ЕО) № 2006/2004 се добавя следната точка [номер]: „[номер] [пълно заглавие на регламента] (ОВ L XX, XX.XX.година, стр. X), само когато клиентът е потребител по смисъла на член 2, параграф 3 от Регламент № XXXX/година.“
2. В приложение I към Директива 2009/22/ЕО се добавя следната точка [номер]: „[номер] [пълно заглавие на регламента] (ОВ L XX, XX.XX.година, стр. X).“

Член 11

Заключителни разпоредби

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от [дата: [...]] осемнадесет месеца след деня на публикуването му].

[...]

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател
